Motion

1983/84: 2212

Yvonne Sandberg-Fries och Ralf Lindström

Skjutplatsen vid Torhamns udde

I betänkandet Ds Fö 1983: 3 Militära provningsresurser behandlas den framtida inriktningen av försvarets försöks- och provningsverksamhet.

Förslagen i betänkandet kan i den del de berör sysselsättningen i Karlskrona kommun sammanfattas enligt följande.

Försvarets materielverk (FMV) tar den 1 juli 1984 över skjutplatsen vid Torhamns udde från sydkustens örlogsbas, varvid skjutplatsen inlemmas i en för FMV nyupprättad gemensam provningsavdelning. Större delen av provskjutningsverksamheten i Torhamn flyttas till Karlsborg. Av den för skjutplatsen avdelade personalstyrkan på nio årsarbeten förs fem över från örlogsbas syd till FMV medan en tjänst blir kvar vid örlogsbasen för tillsyn m. m. av skjutplatsen. Åtta årsarbeten försvinner alltså vid örlogsbasen men besparingen för staten blir tre årsarbeten, som beräknas ge en besparing på ca 3 milj. kr. för perioden 1984/85–1991/92, dvs. ca 400 000 kr. per år.

Utredningens beräkning av förslagets besparingseffekt har starkt ifrågasatts.

Den personal som tjänstgör vid skjutplatsen i Torhamn har full sysselsättning hela året. Förutom av FMV används skjutplatsen av örlogsbasen och BK/Fo 15. Förslaget medför bl. a. att fem man förs över till provningsanläggningarna i Karlsborg. Vid kommande provskjutningar i Torhamn måste ett lag på 12–14 man jämte materiel av olika slag vid varje skjutning förflyttas från Karlsborg till Torhamn. 45% av de provskjutningar som i dag sker i Torhamn kommer att vara kvar där, vilket betyder att provskjutningstiden i Torhamn om förslaget genomförs kommer att bli fyra–fem månader per år.

Skjutdagskostnader i Torhamn är i dag enligt utredningens beräkningar 20 000 kr., men kommer enligt en av Statsanställdas förbund avdelning 2136 upprättad kalkyl att bli 47 500 kr. om varje provskjutning skall bära sina egna kostnader. FMV får nämligen extra transportkostnader samt bl. a. hotell- och traktamentskostnader för den personal som sänds till Torhamn från Karlsborg. Om man bortser från personal- och materialkostnaderna och enbart räknar med de extrakostnader som uppstår beträffande traktamenten, hotellrumskostnader, transporter m. m. får man extrakostnader på ca 31 700 kr./skjutvecka, som vid 15 skjutveckor per år blir ca 475 000 kr. Fram till 1992 skulle detta betyda 3 328 500 kr., som skall ställas mot utredningens beräknade besparing på 3 milj. kr., eventuellt 2 milj. kr. (två olika uppgifter förekommer i utredningen). Då har i SF:s beräkningar hotellrumskostnaderna beräknats lågt och de extra tjänster som personalen i Torhamn nu utför åt örlogsbasen inte värderats. Några besparingar uppkommer alltså inte enligt

SF, vilket var ett huvudsyfte med utredningen.

Vi har självfallet inget att invända emot att verksamheten inom försvaret utformas så att möjliga besparingar erhålls om effektiviteten samtidigt ej minskas i någon högre grad. Det nu framlagda förslaget ger emellertid så små besparingar, eventuellt i stället ökade kostnader, att effekterna av detsamma måste ställas mot de regionalpolitiska förlusterna.

Staten har under de senaste årtiondena minskat sin sysselsättning i Karlskrona i en omfattning som inte torde ha drabbat någon annan kommun i landet. De senaste 30 åren har staten dragit in arbetstillfällen inom försvaret motsvarande ett regemente vart femte år. Inom den statliga affärsdrivande verksamheten har sedan 1975 över tredjedelen av arbetstillfällena flyttats bort från kommunen. Det behövs 2 000 nya statliga jobb till Karlskrona för att ersätta vad staten dragit in enbart under 1970-talet. Vidare förefaller sysselsättningsminskningen inom marinen fram till 1987/88 att bli ytterligare 500 årsarbeten, vilket är långt mera än de 225 som förutsattes i 1982 års försvarsbeslut. Detta motsvarar en indragning av två regementen.

Bland ytterligare minskning av statlig verksamhet som nyligen beslutats eller aviserats kan nämnas indragning av riksbankens avdelningskontor, överflyttning av länsåklagarkansliet till Kalmar, nedläggning av TV:s Blekingeredaktion, nedläggning av filialen vid statens provningsanstalt, nedläggning av Trivab (Eiserkoncernen), personalneddragningar vid Karlskronavarvet (Svenska Varv) och vid Uddcomb (Statsföretag) samt personalminskningar vid kustbevakningen, tull- och lotsväsendet. Nedläggningar och indragningar sker med suveränt bortseende från regionalpolitiska riktlinjer och uttalanden av regering och riksdag. Regeringen har tidigare uttalat att staten har ett särskilt ansvar i de orter där de statliga arbetstillfällena minskat och där staten är en stor arbetsgivare. Våren 1981 beslöt riksdagen att den offentliga sektorn skall i större utsträckning än förut användas i det regionalpolitiska arbetet. När det gäller områden i landet som i första hand bör komma i fråga vid lokalisering av statlig verksamhet uttalade riksdagen våren 1982 att sydöstra Sverige och Sjuhäradsbygden skall prioriteras näst efter "skogslänen".

I direktiven för utredningen har angetts att "såväl försvarsekonomiska som regionalpolitiska konsekvenser samt konsekvenser för berörd personal bör belysas". Direktiven bör naturligtvis tolkas så att de regionalpolitiska konsekvenserna skall vägas gentemot beräknade besparingar beträffande de orter som kan komma att beröras sysselsättningsmässigt negativt av utredningens förslag.

Sysselsättningsförlusterna i händelse av förslagets förverkligande blir för Karlskronas del oacceptabelt stora i förhållande till den eventuella besparing staten kan uppnå. Förslaget bör enligt vår mening därför ej genomföras i den del det gäller Torhamns skjutplats.

Mot bakgrund av vad som ovan anförts hemställs

att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts beträffande skjutplatsen vid Torhamns udde.

Stockholm den 25 januari 1984

YVONNE SANDBERG-FRIES (s) RALF LINDSTRÖM (s)